

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

16364/13

(OR. en)

PRESSE 482

PR CO 57

PERSMEDEDELING

3273e zitting van de Raad

Buitenlandse Zaken

Brussel, 18 en 19 november 2013

Voorzitter

Catherine Ashton

hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse
Zaken en Veiligheidsbeleid

P E R S

Wetstraat 175 B – 1048 BRUSSEL Tel.: +32 (0)2 281 6319 / 6319 Fax: +32 (0)2 281 8026
press.office@consilium.europa.eu <http://www.consilium.europa.eu/press>

16364/13

1
NL

Voornaamste resultaten van de Raadszitting

*De Raad heeft de balans opgemaakt van de voorbereidingen voor de top van het **Oostelijk partnerschap** op 28 en 29 november in Vilnius. Tijdens die top zou kunnen worden overgegaan tot parafering van de associatieovereenkomsten met de Republiek Moldavië en met Georgië, alsmede tot ondertekening van de overeenkomst met Oekraïne. De ministers bespraken de door Oekraïne geboekte vooruitgang bij het implementeren van de ijkpunten van de EU met het oog op de mogelijke ondertekening van de associatieovereenkomst, zoals vermeld in de Raadsconclusies van december 2012.*

De hoge vertegenwoordiger van de EU benadrukte na afloop van de zitting dat met name het probleem van selectieve rechtspraak aan de orde moet worden gesteld, en dat de Raad de inspanningen van de daartoe ingestelde waarnemingsmissie van het Europees Parlement bleef steunen.

Tijdens de lunch hebben de ministers migratiekwesities in het Middellandse Zeegebied besproken, naar aanleiding van de Europese Raad van 24 en 25 oktober.

*Voorts heeft de Raad de laatste gebeurtenissen in **Libië** besproken. Hij drukte de bezorgdheid van de EU uit over de aanmerkelijke verslechtering van zowel de politieke als de veiligheidssituatie in Libië en veroordeelde het op 15 november uitgebroken geweld, waarbij doden onder burgers te betreuren waren.*

*Tot slot heeft de Raad ter voorbereiding van de Europese Raad van december het **gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB)** besproken.*

Om de EU in staat te stellen meer werk te maken van het handhaven van internationale vrede en veiligheid via het GVDB, is er gewerkt aan drie aspecten daarvan: het verbeteren van de doeltreffendheid, de zichtbaarheid en het effect van het GVDB; het bevorderen van de ontwikkeling van de defensievermogens; en het versterken van de Europese defensie-industrie.

De EU-leiders zullen tijdens de Europese Raad van 19 en 20 december de balans opmaken van de vooruitgang op deze drie gebieden, en verdere richtsnoeren geven.

INHOUD¹

DEELNEMERS	5
-------------------------	----------

BESPROKEN PUNTEN

Oostelijk Partnerschap	7
Bosnië en Herzegovina	7
China	7
Landen van het Zuidelijk Nabuurschap	7
Migratie.....	12
Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid	12
Operaties	12
Europees Defensieagentschap - Begroting 2014	12

ANDERE GOEDGEKEURDE PUNTEN*BUITENLANDSE ZAKEN*

– Betrekkingen met Jordanië	13
– Samenwerking met de Raad van Europa	13
– Steun aan de Wereldgezondheidsorganisatie.....	13
– Betrekkingen met de Kirgizische Republiek	13
– Tunesië	14

¹

- Wanneer de Raad verklaringen, conclusies of resoluties heeft aangenomen, wordt dat in de titel van het betrokken punt vermeld. De aangenomen teksten staan tussen aanhalingstekens.
- De documenten waarvan het nummer in de tekst wordt genoemd, staan op de internetsite van de Raad <http://www.consilium.europa.eu>.
- Besluiten ten aanzien waarvan verklaringen voor de Raadsnotulen zijn afgelegd die beschikbaar zijn voor het publiek, zijn aangegeven met een asterisk; de tekst van de verklaringen staat op de bovengenoemde internetsite van de Raad en is ook verkrijgbaar bij de Persdienst.

GEMEENSCHAPPELIJK VEILIGHEIDS- EN DEFENSIEBELEID

–	Deelname van partners aan crisisbeheersingsoperaties van de EU.....	16
–	Verslag Europees Defensieagentschap.....	16
–	Ontwikkeling van de militaire vermogens van de EU.....	16
–	EU-snellereactievermogens en EU-gevechtsgroepen.....	16
–	EU-crisisbeheersingsoefening.....	16

DEELNEMERS

Hoge vertegenwoordiger

mevrouw Catherine ASHTON

hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid

België:

de heer Didier REYNDERS

vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken
ambassadeur, vertegenwoordiger bij het Politiek en Veiligheidscomité

de heer Michel-Etienne TILEMANS

Bulgarije:

de heer Kristian VIGENIN

de heer Ivan IVANOV

minister van Buitenlandse Zaken
viceminister van Defensie

Tsjechië:

de heer Jan KOHOUT

de heer Daniel KOŠTOVAL

minister van Buitenlandse Zaken
eerste viceminister van Defensie

Denemarken:

de heer Christian FRIIS BACH

de heer Nicolai WAMMEN

minister van Ontwikkelingssamenwerking
minister van Defensie

Duitsland:

de heer Guido WESTERWELLE

de heer Peter TEMPEL

minister van Buitenlandse Zaken
permanent vertegenwoordiger

Estland:

de heer Matti MAASIKAS

de heer Harri TIIDO

permanent vertegenwoordiger
ambassadeur, vertegenwoordiger bij het Politiek en Veiligheidscomité

Ierland:

de heer Eamon GILMORE

de heer Alan SHATTER

viceminister-president (Tánaiste) en minister van Buitenlandse Zaken en Handel
minister van Justitie en Gelijke Kansen; minister van Defensie

Griekenland:

de heer Evangelos VENIZELOS

de heer Dimitrios TOULOUPAS

viceminister-president en minister van Buitenlandse Zaken
ambassadeur, vertegenwoordiger bij het Politiek en Veiligheidscomité

Spanje:

de heer Gonzalo DE BENITO SECADES

de heer Pedro MORÉNES EULATE

staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken
minister van Defensie

Frankrijk:

de heer Thierry REPENTIN

de heer Jean-Yves LE DRIAN

gedelegeerd minister bij de minister van Buitenlandse Zaken, belast met Europese Zaken
minister van Defensie

Kroatië:

de heer Joško KLISOVIĆ

mevrouw Višnja TAFRA

viceminister van Buitenlandse en Europese Zaken
viceminister van Defensie

Italië:

mevrouw Emma BONINO

de heer Mario MAURO

minister van Buitenlandse Zaken
minister van Defensie

Cyprus:

de heer Kornelios KORNELIOU

de heer Spyros ATTAS

permanent vertegenwoordiger
ambassadeur, vertegenwoordiger bij het Politiek en Veiligheidscomité

Letland:

de heer Edgars RINKĒVIČS

de heer Artis PABRIKS

minister van Buitenlandse Zaken
viceminister-president, minister van Defensie

Litouwen:

de heer Linas A. LINKEVIČIUS
de heer Juozas OLEKAS

minister van Buitenlandse Zaken
minister van Defensie

Luxemburg:

de heer Jean ASSELBORN
de heer Stephan MÜLLER

viceminister-president, minister van Buitenlandse Zaken
ambassadeur, vertegenwoordiger bij het Politiek en
Veiligheidscomité

Hongarije:

de heer János MARTONYI
de heer Csaba HENDE

minister van Buitenlandse Zaken
minister van Defensie

Malta:

de heer George VELLA
de heer Alan BUGEJA

minister van Buitenlandse Zaken
ambassadeur, vertegenwoordiger bij het Politiek en
Veiligheidscomité

Nederland:

de heer Frans TIMMERMANS
mevrouw Jeanine HENNIS-PLASSCHAERT

minister van Buitenlandse Zaken
minister van Defensie

Oostenrijk:

de heer Michael SPINDELEGGER

vicekanselier en minister van Europese en Internationale
Zaken

de heer Gerald KLUG

minister van Defensie en Sport

Polen:

de heer Radosław SIKORSKI
de heer Robert KUPIECKI

minister van Buitenlandse Zaken
vice-staatssecretaris, ministerie van Defensie

Portugal:

de heer Rui MACHETE
mevrouw Graça MIRA GOMES

minister van staat, minister van Buitenlandse Zaken
ambassadeur, vertegenwoordiger bij het Politiek en
Veiligheidscomité

Roemenië:

de heer Titus CORLĂTEAN
de heer Mircea DUȘA

minister van Buitenlandse Zaken
minister van Defensie

Slovenië:

de heer Karl ERJAVEC
de heer Roman JAKIČ

viceminister-president, minister van Buitenlandse Zaken
minister van Defensie

Slowakije:

de heer Miroslav LAJČÁK
de heer Miloš KOTEREC

viceminister-president en minister van Buitenlandse Zaken
staatssecretaris, ministerie van Defensie

Finland:

de heer Erkki TUOMIOJA
de heer Marcus RANTALA

minister van Buitenlandse Zaken
staatssecretaris

Zweden:

de heer Carl BILDT
mevrouw Karin ENSTRÖM

minister van Buitenlandse Zaken
minister van Defensie

Verenigd Koninkrijk:

de heer David LIDINGTON

onderminister van Europese Zaken, ministerie van
Buitenlandse Zaken en Gemeenbestzaken
minister van Internationale Veiligheidsstrategie

de heer Andrew MURRISON

.....

Commissie:

de heer Andris PIEBALGS
de heer Michel BARNIER
de heer Štefan FÜLE
de heer Antonio TAJANI

lid
lid
lid
Vicevoorzitter

BESPROKEN PUNTEN

Oostelijk Partnerschap

De Raad maakte de balans op van de voorbereidingen voor de top van het Oostelijk Partnerschap op 28 en 29 november in Vilnius.

Tijdens de top zou kunnen worden overgegaan tot parafering van de associatieovereenkomsten met de Republiek Moldavië en met Georgië, alsmede tot ondertekening van de overeenkomst met Oekraïne. De ministers wisselden van gedachten over de voortgang van Oekraïne bij het vervullen van de voorwaarden voor de mogelijke ondertekening van de associatieovereenkomst EU-Oekraïne. Een doortastend optreden en tastbare vooruitgang zijn nodig op de volgende drie gebieden: nakoming van de internationale normen wat de parlementsverkiezingen van 2012 betreft; de kwestie selectieve rechtspraak aanpakken en voorkomen dat het verschijnsel zich nog kan voordoen; en uitvoering geven aan de gezamenlijk in de associatieagenda overeengekomen hervormingen.

De hoge vertegenwoordiger van de EU benadrukte na afloop van de vergadering dat met name het probleem van selectieve rechtspraak aan de orde moet worden gesteld, en dat de Raad de inspanningen van de daartoe ingestelde waarnemingsmissie van het Europees Parlement bleef steunen.

Bosnië en Herzegovina

De Raad maakte de balans op van de situatie in Bosnië en Herzegovina (BiH).

De hoge vertegenwoordiger van de EU benadrukte na afloop van de bespreking dat de ministers de inspanningen van de Commissie en van de speciale vertegenwoordiger van de EU om de zaak Sejdić/Finci vooruit te helpen, steunen. Ze onderstreepte dat de toekomst van BiH bij de Europese Unie ligt. Tegelijkertijd onderstreepte ze dat het vooral de politieke leiders van het land zijn op wie de verantwoordelijkheid rust om vooruitgang te maken.

De Raad drukte op 21 oktober zijn ernstige bezorgdheid uit over het feit dat de derde bijeenkomst van de dialoog op hoog niveau over het toetredingsproces in oktober 2013 niet de verwachte resultaten heeft opgeleverd, en in het bijzonder dat de politieke leiders van Bosnië en Herzegovina de uitspraak van het EHRM in de zaak Sejdić/Finci nog steeds niet ten uitvoer hebben gelegd (zie [conclusies van de Raad](#)).

China

De hoge vertegenwoordiger lichtte de ministers in over de stand van de voorbereidingen voor de 16e top EU-China op 21 november.

Landen van het Zuidelijk Nabuurschap

- Egypte

Tijdens de lunch wisselden de ministers van gedachten over de jongste ontwikkelingen in Egypte.

- **Libië**

De ministers bespraken de situatie in Libië. De Raad nam de volgende conclusies aan:

- "1. De EU is bezorgd over de aanmerkelijke verslechtering van zowel de politieke als de veiligheidssituatie in Libië en veroordeelt het op 15 november uitgebroken geweld dat helaas burgerdoden heeft veroorzaakt. De EU dringt er bij alle partijen op aan verder bloedvergieten te vermijden en van verder geweld af te zien. De EU onderstreept dat zij vastbesloten is de Libische autoriteiten te steunen en benadrukt dat de Libische regering en het Algemeen Nationaal Congres moeten samenwerken binnen een overeengekomen institutioneel kader op basis van de Grondwettelijke Verklaring, teneinde een vreedzame en democratische politieke overgang in een verenigd Libië te bewerkstelligen. Zij roept alle betrokken actoren op de economische ontwikkeling van Libië niet door onrechtmatige gedragingen te hinderen en benadrukt hoe belangrijk het is dat fundamentele waarden als de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vergadering door alle partijen worden geëerbiedigd.
2. De EU herhaalt dat zij vastbesloten is Libië te steunen in zijn overgang naar democratie en ziet uit naar de komende verkiezingen voor de Constitutionele Raad die de nieuwe grondwet moet opstellen en naar de aanvang van het opstellingsproces voor een nieuwe en democratische Libische grondwet. De EU onderstreept het belang van een inclusief en geloofwaardig verkiezingsproces waarbij alle Libische burgers, ook minderheden en vrouwen, zich gezamenlijk inzetten om de democratische aspiraties van de revolutie in praktijk te brengen. Zij verwelkomt bestaande initiatieven en gelooft dat één inclusieve nationale dialoog de beste methode is om de afgesproken overgangsfase succesvol af te ronden en de basis te leggen voor verzoening. De EU zal ook de volgende stappen in de wederopbouw en de versteviging van de Libische staat blijven steunen, zulks op basis van het engagement van alle partijen zich strikt aan de regels van de rechtsstaat te houden.
3. De EU dringt er bij de Libische autoriteiten op aan de meldingen van mensenrechtenschendingen, ook die welke migranten betreffen, te behandelen en de verantwoordelijken voor het gerecht te brengen. De EU erkent dat in dit dossier aanzienlijke vooruitgang is geboekt, maar roept de Libische regering niettemin ertoe op het proces waarbij zij alle detentiecentra onder haar volledige controle moet brengen, tot een goed einde te brengen. De EU zal ook de noodzakelijke hervormingen van het gevangeniswezen blijven steunen. Zij moedigt de Libische autoriteiten aan de samenwerking met het Internationaal Strafhof voort te zetten, zulks in het verlengde van Resolutie 1970 (2011) van de VN-Veiligheidsraad (VNVR), waarbij de VN-Veiligheidsraad de situatie in Libië bij het hof aanhangig heeft gemaakt.
4. De veiligheidssituatie in Libië blijft een ernstige uitdaging voor het Libische volk en de Libische staatsinstellingen, die bij machte zouden moeten zijn de veiligheid van alle burgers op het gehele grondgebied te garanderen. In dat verband moedigt de EU de Libische autoriteiten aan door te gaan met de inspanningen om de geleidelijke integratie van de leden van de revolutionaire brigades te bewerkstelligen door middel van de nodige programma's voor ontwapening, demobilisatie en re-integratie, ook door hen opleiding en werkgelegenheid in de burgermaatschappij aan te bieden. De EU zal in samenspraak met de internationale gemeenschap haar hulp en deskundigheid in dit proces blijven aanbieden.

5. De bestaande onbeveiligde voorraden wapens en munitie uit het Kadhafi-tijdperk vormen een grote bedreiging voor de stabiliteit en de veiligheid van Libië, de landen van het Zuidelijk Nabuurschap en de wijde omgeving. Ervan overtuigd dat, gezien de aard van de dreiging, een alomvattend internationaal antwoord het meest aangewezen is, steunt de EU de inspanningen van de Libische regering en de Verenigde Naties om alle wapenvoorraden te beveiligen overeenkomstig VNVR-Resolutie 2017 (2011) en beklemtoont zij dat werk moet blijven worden gemaakt van de vernietiging ervan, in voorkomend geval. De EU herhaalt bereid te zijn om, in samenspraak met de VN, de bijstand aan de Libische regering op dat gebied op te voeren.
6. Ingevolge de recente tragedieën in het Middellandse Zeegebied, beklemtoont de EU hoezeer zij bezorgd is over het verlies van mensenlevens en over de destabiliserende gevolgen van de irreguliere verplaatsingen van mensen binnen en over de Libische landsgrenzen. De EU erkent ook dat de aanpak van de irreguliere migratie een alomvattende benadering vergt waarin Libië een belangrijke rol speelt. De uitdagingen die door de tragedie op Lampedusa werden onderstreept, ook met betrekking tot Libië, zullen op een alomvattende manier worden aangepakt, mede in het kader van de Task Force Middellandse Zee onder het voorzitterschap van de Europese Commissie. Indachtig het feit dat het instellen van beveiligde en stabiele grenzen van cruciaal belang is om goed beheerde migratiestromen te waarborgen en de grondrechten van de migranten te beschermen, is de EU vastbesloten haar samenwerking met en bijstand aan de Libische regering op te voeren tot vergroting van de capaciteit van Libië inzake het beheer van de beveiliging van al zijn grenzen, inzake het tegengaan van mensensmokkel en mensenhandel en van smokkel van goederen en wapens, alsmede inzake terrorismebestrijding. De EU zal met alle passende instrumenten op deze uitdagingen reageren. Een belangrijk element van het integrale antwoord van de EU op de noden van Libië is de missie van de EU voor bijstandverlening inzake grensbeheer (EUBAM Libië), waarmee de EU een bijdrage zal leveren tot de capaciteitsopbouw van de Libische grensbewakingsautoriteiten. De EU gelooft dat ook nauwere samenwerking met de buurlanden van essentieel belang is en verwelkomt in dat verband alle inspanningen die een impuls moeten geven aan de regionale samenwerking, met inbegrip van de conferentie van Rabat die het vervolg is op de in maart 2012 in Tripoli gehouden regionale conferentie over de grenzen.
7. Omdat de EU voornemens is tot wederzijds voordeel strekkende langetermijnbetrekkingen uit te bouwen, is zij vastbesloten haar engagement ten aanzien van alle geleidingen van de Libische samenleving te versterken, mede door middel van het Europees nabuurschapsbeleid en het hervatten van de onderhandelingen over de kaderovereenkomst tussen de EU en Libië. De EU onderstreept het belang van het maatschappelijk middenveld in Libië, mede omvattende mensenrechtenverdedigers, jongeren, vrouwen, de lokale autoriteiten en de media, voor de toekomst van Libië en zal het middenveld blijven steunen. De EU verklaart voorts haar steun te blijven verlenen aan regionale initiatieven, zoals de Unie voor het Middellandse Zeegebied, het 5+5-forum van de landen van het westelijk Middellandse Zeegebied en de Unie van de Arabische Maghreb. De EU moedigt alle verdere inspanningen op het gebied van regionale integratie en samenwerking in de gehele Maghreb aan.
8. De EU beklemtoont het belang van een op nauwe samenwerking met de internationale partners gebaseerde reactie en zegt nogmaals haar steun toe voor het werk en de activiteiten van de VN-Ondersteuningsmissie in Libië (UNSMIL). Tot slot bevestigt de EU nogmaals vastbesloten te zijn een vreedzame, democratische en voorspoedige toekomst voor het Libische volk te waarborgen."

- **Syrië**

De ministers bespraken de situatie in Syrië. De Raad nam de volgende conclusies aan in verband met de regionale gevolgen van de crisis in Syrië:

- "1. De EU spreekt opnieuw haar diepe bezorgdheid uit over de humanitaire, sociale, economische, politieke en veiligheidsgerelateerde gevolgen van de crisis in Syrië voor de hele regio, en met name Libanon en Jordanië. De EU is zich bewust van de ongekennde impact van de crisis op de stabiliteit van de buurlanden, en op hun natuurlijke en economische middelen, onderwijsstelsels, gezondheidszorg en arbeidsmarkten.
2. De EU is ernstig bezorgd over het feit dat 9,3 miljoen Syriërs in Syrië externe hulp bitter nodig hebben. Meer bepaald spreekt zij opnieuw haar bezorgdheid uit over het lot van 6,5 miljoen ontheemden, en van ruim 2 miljoen vluchtelingen in de buurlanden, die alle externe hulp nodig hebben. De EU maakt zich ernstig zorgen over de gevolgen van de komende winter voor de meest kwetsbaren en over de uitbraak van polio in Syrië, en dringt aan op tijdige vaccinatie, waarbij alle partijen bij het conflict hun volledige medewerking dienen te verlenen aan de teams van gezondheidswerkers die in het hele land zullen deelnemen aan de vaccinatiecampagne tegen polio.
3. De EU prijst de autoriteiten en de bevolking van met name Libanon en Jordanië, alsook Turkije en Irak, voor hun steun en buitengewone vrijgevigheid jegens de mensen die het conflict in Syrië ontvluchten, en wijst opnieuw op het belang van handhaving van het open grenzenbeleid. De EU onderkent de destabiliserende impact van deze vluchtelingenstroom op de gastgemeenschappen, met name in Libanon en Jordanië. Ook prijst zij andere landen die steeds meer Syrische vluchtelingen opvangen, voor hun genereuze steun. De EU moedigt al deze landen aan hun internationale verplichtingen na te komen.
4. De EU verklaart opnieuw vastbesloten te zijn om, als grootste donor bij de crisis in Syrië, steun te verlenen aan regeringen, gastgemeenschappen en begunstigen in de landen met de meeste vluchtelingen. Zij verwelkomt de plannen voor een donorconferentie begin 2014 ("Koeweit II"). De EU zal alles in het werk stellen om haar inzet verder te vergroten, en roept de internationale partners op om de humanitaire en economische steun aan de zwaarst getroffen in Syrië en in de buurlanden op te voeren. Van hun kant moeten alle donorlanden er overeenkomstig de beginselen van lastenverdeling voor zorgen dat eerdere toezeggingen gestand wordt gedaan.
5. De EU prijst de landen die hun grenzen open houden om zo aan mensen die het geweld in Syrië ontvluchten, onder wie Palestijnen, een veilig heenkomen te bieden. Gezien de zware last voor de buurlanden, wijst de EU erop dat de lokale gastgemeenschappen moeten worden ondersteund met sociale en economische maatregelen om de gevolgen van de vluchtelingenstroom te verzachten en om de gastlanden financieel te helpen, zodat zij in de groeiende humanitaire behoeften van de vluchtelingen kunnen blijven voorzien. Alle partijen moeten de hulpverlening faciliteren op basis van de humanitaire beginselen menselijkheid, onpartijdigheid, onafhankelijkheid en neutraliteit.

6. Ook herinnert de EU eraan dat de humanitaire en ontwikkelingshulp en de macrofinanciële bijstand op korte en middellange termijn in de hele regio moeten worden opgevoerd in het kader van een alomvattende responsstrategie die gebaseerd moet zijn op een alomvattende gezamenlijke behoeftenanalyse door de VN en internationale financiële instellingen. De EU is vastbesloten om nauw samen te werken met de nationale autoriteiten, de Verenigde Naties, hulporganisaties, ontwikkelingsactoren en internationale financiële instellingen, waarbij een van de voornaamste prioriteiten bestaat in de vergroting van de lokale capaciteit om te voldoen aan de essentiële behoeften van zowel de vluchtelingen als de getroffen plaatselijke bevolkingsgroepen.
7. De EU spreekt opnieuw haar diepe bezorgdheid uit over de beperkte toegang tot het Syrische grondgebied voor humanitaire hulpverleners, wat tevens bijdraagt tot de uitstroom van Syriërs met een steeds groter voedseltekort naar de buurlanden. De EU roept alle partijen, en met name de Syrische regering, dan ook op de voorzittersverklaring van de VN-Veiligheidsraad van 2 oktober onverwijld uit te voeren om ervoor te zorgen dat de humanitaire hulpoperaties worden uitgebreid, bureaucratistische en andere belemmeringen worden weggenomen en de veilige, onbelemmerde en onmiddellijke toegang voor humanitaire hulpverleners tot de noodlijdende bevolkingsgroepen op het volledige Syrische grondgebied wordt gefaciliteerd, over de conflictlijnes en over de grenzen met buurlanden heen. De EU roept alle conflictpartijen op om door middel van plaatselijk staakt-het-vuren het verlenen van humanitaire hulp mogelijk te maken en om alle uit het internationaal humanitair recht voortvloeiende verplichtingen na te leven. Iedereen die deze verplichtingen schendt, moet ter verantwoording worden geroepen.

Ook roept de EU alle partijen, en met name de Syrische regering, die de grootste verantwoordelijkheid draagt voor het verlenen van humanitaire toegang, op om onverwijld alle bezette en omsingelde gebieden volledig open te stellen en de burgers die dat wensen, de mogelijkheid te geven te vertrekken.

De EU moedigt de VN-Veiligheidsraad ertoe aan de mogelijkheden te verkennen van een op de voorzittersverklaring van de VN-Veiligheidsraad van 2 oktober 2013 gebaseerde humanitaire resolutie voor het geval dat laatstgenoemde verklaring niet tot verbetering van de humanitaire situatie op het terrein leidt.

8. De EU roept alle betrokken partijen op om hun steun aan alle buitenlandse strijders in Syrië, die ook een destabiliserend effect op de buurlanden hebben, te staken.

De EU dringt aan op een spoedige vernietiging van het Syrische arsenaal aan chemische wapens. De EU zal in dit verband steun blijven verlenen, ook met als doel de regionale stabiliteit te verbeteren.

9. De EU onderstreept dat het Syrische conflict steeds negatievere gevolgen heeft voor de regio en dat het daarom des te dringender noodzakelijk is aan alle geweld in Syrië een eind te maken en een politieke oplossing te vinden die tegemoet komt aan de legitieme verwachtingen van het Syrische volk. De EU herhaalt dat het belangrijk is om de Genève II-conferentie snel met dat doel bijeen te roepen. De EU verwijst naar de conclusies van de Raad over Syrië van oktober 2013 en prijst de recente positieve houding die de Nationale Coalitie van Syrische revolutionaire en oppositiekrachten inneemt met betrekking tot deelname aan de Conferentie als een bemoedigende ontwikkeling. Aan het verschrikkelijke bloedvergieten en de ongekende dreiging voor de regionale stabiliteit kan slechts een einde komen door middel van een politieke oplossing die uitmondt in een verenigd, inclusief en democratisch Syrië."

Migratie

Tijdens de lunch bespraken de ministers migratiekwesties, en met name de migratiestromen door het Middellandse Zeegebied en over EU-landgrenzen.

De Europese Raad van 24 en 25 oktober sprak zijn diepe bedroefdheid uit over de recente tragische gebeurtenissen in de Middellandse Zee waarbij honderden mensen het leven verloren. Hij besloot dat de Unie meer zal doen om herhaling van dergelijke tragedies te voorkomen, en benadrukte hoe belangrijk het is dat de diepere oorzaken van migratiestromen worden aangepakt door de samenwerking met de landen van herkomst en doorreis te verbeteren. Een taakgroep voor het Middellandse Zeegebied, die onder leiding staat van de Europese Commissie en waarbij de lidstaten betrokken zijn, werkt aan het vastleggen van prioritaire acties voor een efficiënter gebruik op korte termijn van Europese beleidsmaatregelen en instrumenten. De Europese Raad zal in juni 2014 terugkomen op asiel en migratie vanuit een breder beleidsperspectief op de langere termijn (zie [conclusies van de Europese Raad](#)).

Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid

Tijdens een gemeenschappelijke zitting van de ministers van Buitenlandse Zaken en Defensie wisselde de Raad van gedachten over het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid.

De bespreking vond plaats in de context van de voorbereidingen voor de Europese Raad van december, waar veiligheids- en defensiekwesties op de agenda staan. Er is op drie gebieden voorbereidend werk aan de gang: het verbeteren van de doeltreffendheid, de zichtbaarheid en het effect van het GVDB; het bevorderen van de ontwikkeling van de defensievermogens; en het versterken van de Europese defensie-industrie.

Daarnaast hielden de ministers van Defensie hun halfjaarlijkse bijeenkomst in het kader van de Raad. Ze bespraken de voorbereidingen voor de Europese Raad van december, waarbij ze zich concentreerden op acties ter ondersteuning van de Europese defensie-industrie.

Voor meer informatie over de Europese Raad van december, zie de [webpagina](#) over de veiligheids- en defensithema's die er zullen worden behandeld.

Operaties

De Raad maakte de balans op van de lopende militaire operaties van de EU. Hij besprak de anti-piraterijoperatie van de EU in de Golf van Aden en voor de kust van Somalië (EU NAVFOR Atalanta) en de EU-opleidingsmissie in Mali (EUTM Mali).

Europees Defensieagentschap - Begroting 2014

De Raad bereikte een overeenkomst over het vastleggen van het budget voor 2014 van het Europees Defensieagentschap op 30,5 miljoen euro. De formele vaststelling van het budget van het EDA volgt binnenkort.

ANDERE GOEDGEKEURDE PUNTEN

BUITENLANDSE ZAKEN

Betrekkingen met Jordanië

De Raad hechtte zijn goedkeuring aan het sluiten van een protocol bij de associatieovereenkomst met het Hasjemitisch Koninkrijk Jordanië betreffende de algemene beginselen voor de deelname van Jordanië aan EU-programma's. Dit in aansluiting op de ondertekening van dit protocol op 19 december 2012, en de op 10 oktober 2013 door het Europees Parlement verleende goedkeuring.

Samenwerking met de Raad van Europa

De Raad stelde de prioriteiten van de EU voor samenwerking met de Raad van Europa in de periode 2014-2015 vast.

Steun aan de Wereldgezondheidsorganisatie

De Raad kwam overeen zijn steun te geven aan de activiteiten van de Wereldgezondheidsorganisatie op het gebied van bioveiligheid en biobeveiliging, in het kader van de strategie van de Europese Unie ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens.

Er is een budget van 1,727 miljoen euro toegewezen voor het versterken en het ten uitvoer leggen van het Verdrag tot verbod van de ontwikkeling, de productie en de aanleg van voorraden van bacteriologische (biologische) en toxinewapens en inzake de vernietiging van deze wapens (BTWC).

Betrekkingen met de Kirgizische Republiek

De Raad stelde het EU-standpunt vast voor de twaalfde bijeenkomst van de Samenwerkingsraad EU-Kirgizische Republiek te Brussel op 21 november 2013.

Tunesië

De Raad nam de volgende conclusies aan:

1. De Europese Unie (EU) spreekt opnieuw haar steun uit voor het transitieproces in Tunesië. Zij moedigt alle betrokkenen ertoe aan de nationale dialoog voort te zetten opdat, in het belang van het land, een akkoord wordt bereikt. Dan kan spoedig een nieuwe democratische grondwet worden aangenomen en kunnen binnen een redelijke termijn nieuwe algemene, inclusieve, transparante en geloofwaardige verkiezingen worden gehouden waarmee gehoor wordt gegeven aan de legitieme democratische aspiraties van het Tunesische volk.
2. De EU verheugt zich over de inspanningen van de betrokken partijen voor het welslagen van het democratische transitieproces. In dit verband zij gewezen op de constructieve rol van de civiele samenleving, met name van de bemiddelaars van het kwartet, die de aanzet hebben gegeven tot het inclusieve proces in het kader van de nationale dialoog. Met het oog op de democratische transitie in het land is het ook van cruciaal belang dat dit proces verloopt volgens de reeds goedgekeurde democratische spelregels, en dat alle partijen toezeggen een nationale consensus te zullen nastreven.
3. Conform de opzet en volgens de beginselen van het vernieuwde Europese nabuurschapsbeleid, zegt de EU andermaal toe Tunesië te zullen steunen bij zijn democratiseringsproces. Doel daarbij is het opbouwen van een rechtsstaat, die de fundamentele rechten van de burgers eerbiedigt in overeenstemming met de beginselen waardigheid, vrijheid en recht die ten grondslag lagen aan de revolutie van 2011. De EU zegt opnieuw bereid te zijn haar steun op te voeren, in lijn met de behoeften van Tunesië en de vorderingen bij de uitvoering van zijn hervormingsprogramma.
4. De EU herhaalt ook dat zij de inspanningen van Tunesië om het hoofd te bieden aan de belangrijkste sociaaleconomische problemen waarmee het land geconfronteerd wordt, zal steunen, in het bijzonder waar het gaat om de bestrijding van de werkloosheid, met name onder jongeren, of het tegengaan van de ongelijke ontwikkeling van de regio's. Omdat het land economische kwetsbaar is, spoort de EU de autoriteiten aan de structurele hervormingen door te voeren die noodzakelijk zijn voor een duurzame en inclusieve sociaaleconomische ontwikkeling. De EU herhaalt dat zij achter de geleidelijke integratie van de Tunesische economie in de Europese markt staat en dit proces wil begeleiden, een en ander tegen de achtergrond van de door de Tunesische regering ingezette hervormingen.

5. De EU veroordeelt de recente terroristische aanslagen en betuigt haar solidariteit met de slachtoffers en met het Tunesische volk. In een instabiele regionale context, wachten Tunesië belangrijke veiligheidsuitdagingen inzake terreurbestrijding en radicalisering, georganiseerde criminaliteit en grensoverschrijdende smokkel, zoals is gebleken uit de recente gebeurtenissen. De EU bevestigt haar steun voor de inspanningen van Tunesië om al die uitdagingen aan te gaan en in het bijzonder om terrorisme doeltreffend te bestrijden, binnen de grenzen van het recht. Zij spoort de Tunesische autoriteiten ertoe aan de voor een rechtsstaat noodzakelijke structuren en mechanismen te verstevigen, en zich verder in te spannen om de onderzoeken naar de politieke moorden met spoed af te ronden, en om een eerlijke en transparante rechtsgang te garanderen. Indien de lopende "evaluatie op voet van gelijkheid" van de veiligheidssector spoedig wordt voltooid, zou de EU samen met Tunesië kunnen werken aan een werkelijke hervorming van veiligheidssector. De EU is verheugd dat Tunesië samen met zijn buurlanden de strijd heeft aangebonden tegen gemeenschappelijke dreigingen, en dat in het bijzonder wordt samengewerkt inzake veilige grenzen, en oppert dat hier mogelijk een rol voor EUBAM Libië is weggelegd.
6. De EU en Tunesië hebben zich ertoe verbonden hun samenwerking inzake migratie en asiel te versterken. De onderhandelingen over een partnerschap voor de mobiliteit tussen de EU en Tunesië zijn afgerond en er is een aanvang gemaakt met de interne procedures die binnenkort moeten uitmonden in de ondertekening ervan. Daarnaast zullen de uitdagingen die de tragedie van Lampedusa met zich heeft gebracht, in een breed verband worden aangepakt, onder meer in het kader van de taskforce voor het Middellandse Zeegebied, die wordt voorgezeten door de Europese Commissie.
7. Meer in het algemeen blijft de EU in het kader van het geprivilegieerde partnerschap met Tunesië bereid om intensiever met de Tunesische autoriteiten te overleggen over de wijze waarop de beschikbare Europese instrumenten het best kunnen worden benut.

GEMEENSCHAPPELIJK VEILIGHEIDS- EN DEFENSIEBELEID

Deelname van partners aan crisisbeheersingsoperaties van de EU

De Raad besloot een overeenkomst betreffende de deelname van de Republiek Chili aan crisisbeheersingsoperaties van de EU te ondertekenen en te sluiten. Hij besloot tevens een overeenkomst tot instelling van een kader voor de deelname van Georgië aan crisisbeheersingsoperaties van de EU te ondertekenen en te sluiten.

Verslag Europees Defensieagentschap

De Raad nam nota van het verslag van het hoofd van het Europees Defensieagentschap aan de Raad.

Ontwikkeling van de militaire vermogens van de EU

De Raad nam nota van het geïntegreerd voortgangsverslag over de ontwikkeling van de militaire vermogens van de EU voor de periode november 2012 tot en met oktober 2013.

EU-snellereactievermogens en EU-gevechtsgroepen

De Raad schaarde zich achter een nota over EU-snellereactievermogens en EU-gevechtsgroepen, waarin het ontwikkelen van de EU-snellereactievermogens en EU-gevechtsgroepen wordt voorgesteld, zodat de Unie beter kan reageren op crisissen, en de inzetbaarheid van gevechtsgroepen wordt verhoogd.

Voorts stemde de Raad in met een verklaring ter verlenging van de regelingen betreffende het financieren van bijkomende transportkosten voor het op korte termijn inzetten van gevechtsgroepen te land, op zee of in de lucht in het gemeenschappelijk inzetgebied van operaties. Onder bepaalde voorwaarden kunnen deze kosten als gemeenschappelijk worden beschouwd, en worden gedragen door het Athenamechanisme.

EU-crisisbeheersingsoefening

De Raad hechtte zijn goedkeuring aan de specificaties voor de crisisbeheersingsoefening MILEX 14.